

forandre Loven saaledes. Nigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) kom ved denne Leilighed til, at sige, at det ligger i et Samsunds Natur, at man maa søie sig og lempe sig; det er ganske vist, men jeg havde ikke ventet, at han netop i et kirkelig Anliggende vilde komme med denne Vittring; thi han maa dog vide og veed, at hvor de kirselige Strømninger gaae igjennem, og hvor det er saaledes, at en Minoritet kunde tænke paa at gjøre nogen særlig Opoffrelse for at vælge sig en egen Præst, der kan det ikke gaae an at handle med Samvittigheds-sager, med kirselige Sager, som om man handlede med en Kjøbmand. Han veed meget godt, at det ikke lader sig gjøre og at dette Slags Givens-ester paa det kirkelige Gebet ikke lader sig gjøre. Han kom i Slutningen af sit Foredrag, og det med megen Varme, til at udtale sig over, at der var noget Andet, der maatte gaae forud for en Foranstaltning som denne — man maatte først søge at give Kirken, hvad Kirkens er, og Staten, hvad Statens er, eller — han brugte ogsaa Striftens Ord — man maatte give Keiseren, hvad Keiserens er, og Gud, hvad Guds er. Jeg troer nu ikke, at man ved at faae et Kirkeraad kom et Skridt videre i den Henseende. Dersom den ærede Nigsdagsmand veed nogen Maade at adskille Kirken fra Staten, og derved søge at skabe et nyt og kraftigt kirkeligt Liv, saa er der ikke det Mindste i Veien for, at han, hvad Dieblisk det skal være, kan begynde paa denne Adskillelse uden Hensyn til, om man har et Kirkeraad eller ikke. Man er ved denne Leilighed kommen til at berøre Præsterne; jeg har ikke Lust til, at følge meget med i den Henseende, thi det veed man, og det er slet ikke vanskeligt at vise, at der er simple Præster og udmærket dygtige Præster — det har man ikke nødig at tale om i denne Sal. Jeg tilstaaer ogsaa, at det forundrer mig, at den ærede Nigsdagsmand for Maribo Amts 3die Valgkreds (Barfod) ved sin Tale igaar kom til, at give Anledning dertil, idet han fremhævede det Spørgsmaal: hvad er en Præst? Og derpaa svarede: han er det og det! Vi vide vist Alle tilfulde, at en Præst kan være en meget nidkær, dygtig og kristelig Præst og tillige være en dygtig Lands-

mand; og han kan ogsaa godt have med Skoles og Fattigsager at gjøre og dog være en udmærket dygtig og nidkær Præst. Jeg veed, at Præsten har med alt dette at gjøre; det er muligt, at det ikke er rigtigt, og det kan man jo gjerne sige. — Jeg tør ikke gaae tilbage til den ældste Kirketid, saaledes som adskillige af de ærede Talere have gjort, men man veed jo meget godt, at da Kirken kom under Staten, fik man en heel Deel sammensblandet; det er umuligt, at alt dette kan være hævet, det ligger i Sagens Natur, men naar den Tid vil komme, da dette paa en sømmelig Maade lader sig adskille, tør jeg ikke udtale nogen Dom om, det hører Fremtiden til. Vi tør vist ikke, og navnlig tør vist ikke den ærede Nigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), som ønsker en saadan Adskillelse, følge den ærede Nigsdagsmand for Bornholm (Kosod); det er vist, at det Forslag, der kom fra ham, var radicalt; men jeg tør ikke være med at følge det. Jeg tør heller ikke, som min ærede Ven for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), udtale den Dom om Præsterne, at de ikke udvise nogen syn-derlig Nidkærhed i at modarbejde Secter; han kan have denne Erfaring, det er jeg ikke berettiget til at modsigge, men jeg har virkelig en ganske modsat Erfaring i den Retning; jeg kjender mange Præster, som ere særdeles nidkære i den Henseende, ja endog saa nidkære, at de have faaet Trettesættelse af Dyrigheden, fordi de have villet modarbejde Secterne, og her kan man altsaa opstille den Gnes Erfaring mod den Andens. Jeg skal til Slutning ikke undsee mig ved at udtale, at der i de senere Aar er fremkommet en Præstestand i Danmark, der er langt mere kraftig, dygtig og grundkristelig end den, der eksisterede for en Snees Aar tilbage; det er mit Vidnesbyrd, uden at jeg derfor vil nægte, at der er en heel Deel daarligere Præster. Men den danske Præstestands Charakter i det Hele for Dieblisket i kristelig Retning staaer for mig, saaledes som jeg nu udtalte, og det vil jeg slet ikke lægge Dølgemaal paa.

Formanden: Nigsdagsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds (Kraiberg), har Ordet for en kort Bemærkning.